

MỞ BÀI

“Không có ong mật thì chẳng có mật ong, và không có hoa thì ong cũng chẳng thể làm ra mật. Không có nhà văn thì không có tác phẩm, tất nhiên cũng không thể có đời sống văn học...”. Thật vậy, người nghệ sĩ tâm huyết góp nhặt cái muối mặn, phù sa, hương sắc cuộc đời để rồi gửi cái hồn, cái nỗi lòng, tâm sự của mình vào từng câu thơ, trang văn nghệ thuật. Quang Dũng viết “Tây Tiến”, qua thơ ông gửi trọn nỗi niềm nhớ nhung, trân trọng khi nghĩ về những người lính, về đồng đội và miền đất đã từng một thời gắn bó ấy.

KẾT BÀI

Đâu là cầu nối giữa quá khứ và tương lai, đâu là thanh nam châm thu hút mọi thế hệ? Đó chẳng phải là văn học hay sao. Văn học vẫn luôn sống một cuộc đời cao đẹp gắn liền với con người và kết tinh những giọt ngọc của thời đại. Tất cả những giá trị vĩnh cửu đó đã thăng hoa cùng ngòi bút của nhà thơ Quang Dũng để tác phẩm “Tây Tiến” mãi vấn vương trong trái tim biết bao bạn đọc. Giữa cái bộn bề của thị trường thơ hôm nay, mở lại trang sách cũ, trang thơ đầy chất tài hoa, lãng mạn, trữ tình nhưng nỗi nhớ của Quang Dũng về đồng đội, về những kỉ niệm của đoàn quân Tây Tiến gắn liền với khung cảnh thiên nhiên miền Tây Bắc hùng vĩ, hoang sơ, thơ mộng vẫn còn mãi đó trong dòng chảy văn chương bao thế hệ.

GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT

Những sáng tạo nghệ thuật của Quang Dũng với bút pháp tạo hình đa dạng đã dựng nên bức tranh thiên nhiên Tây Bắc hùng vĩ, thơ mộng và hình ảnh của người lính Tây Tiến với những đường nét khỏe khoắn, mạnh mẽ.

1. **Bút pháp hiện thực kết hợp lãng mạn** đậm chất bi tráng tạo nên giọng điệu riêng cho thơ Quang Dũng với nhiều sáng tạo về hình ảnh, ngôn ngữ độc đáo, vừa có nét cổ kính, vừa mới lạ
 2. **Hình ảnh thơ** sáng tạo mang sắc thái thẩm mỹ phong phú
 3. **Ngôn ngữ thơ** đa sắc thái, phong cách; (trang trọng, cổ kính; sinh động gọi tả gọi cảm...), có những kết hợp từ độc đáo (nhớ chơi vơi , Mai Châu mùa em...), tên địa danh vừa cụ thể xác thực vừa gợi cảm giác lạ lẫm..
 4. **Giọng điệu:** Khi tha thiết bồi hồi, khi hồn nhiên vui tươi, khi băng khuâng man mác, khi trang trọng, khi trầm lắng...
- => Được xem là một thi phẩm xuất sắc, gần như đạt đến sự **toàn bích về nghệ thuật**.

GIÁ TRỊ NỘI DUNG

1. Bài thơ đã tái hiện được vẻ hùng vĩ, hoang đại, nguyên sơ nhưng cũng không kém phần thơ mộng của núi rừng Tây Bắc. Qua đó thể hiện nỗi nhớ da diết của nhà thơ đối với đơn vị Tây Tiến: Nhớ những chặng đường hành quân với bao gian khổ , thiếu thốn, hi sinh mất mát mà vẫn có nhiều kỉ niệm đẹp, thú vị, ấm áp; nhớ những đồng đội Tây Tiến anh hùng...

2. Khắc họa thành công hình tượng người lính Tây Tiến hào hùng, hào hoa và vẻ đẹp hùng vĩ thơ mộng của thiên nhiên miền Tây tổ quốc.

=> Ta thấy tình yêu thiên nhiên, sự gắn bó máu thịt với đoàn binh Tây Tiến của tác giả Quang Dũng => Chất lãng mạn bi tráng là vẻ đẹp độc đáo của hình tượng người lính cách mạng trong thơ Quang Dũng.

TÁC GIẢ NÓI VỀ TÂY TIẾN

“... Tôi làm bài thơ này rất nhanh. Làm xong, đọc trước đại hội được mọi người hoan nghênh nhiệt liệt. Hồi đó tấm lòng và cảm xúc của mình ra sao thì viết vậy. Tôi chả chút lí luận gì về thơ cả...”

(Quang Dũng).

NHẬN ĐỊNH - LÝ LUẬN VĂN HỌC

Về nội dung tác phẩm

“... Tây Tiến- tượng đài bất tử về người lính vô danh...” (Vu Thu Hương).

“... Tây Tiến ... nơi mà con người Tây Tiến, chiến sĩ Tây Tiến, núi rừng Tây Tiến đã vượt ra ngoài những cảm quan ban đầu của hồn thơ Quang Dũng để đến với đại ngàn thi hứng. Nơi ấy, cuộn cuộn dòng chảy lạnh lùng và đa tình, hiện thực và lãng mạn, bi và tráng. Một Tây Tiến không chỉ níu kéo bước chân người lính trong nỗi niềm nhớ... Tất cả đều gọi ấn tượng của sự “lạ hóa”, của những vẻ đẹp kì ảo khó gọi tên...”. (Đình Minh Hằng, in trong *Vẻ đẹp văn học cách mạng*)

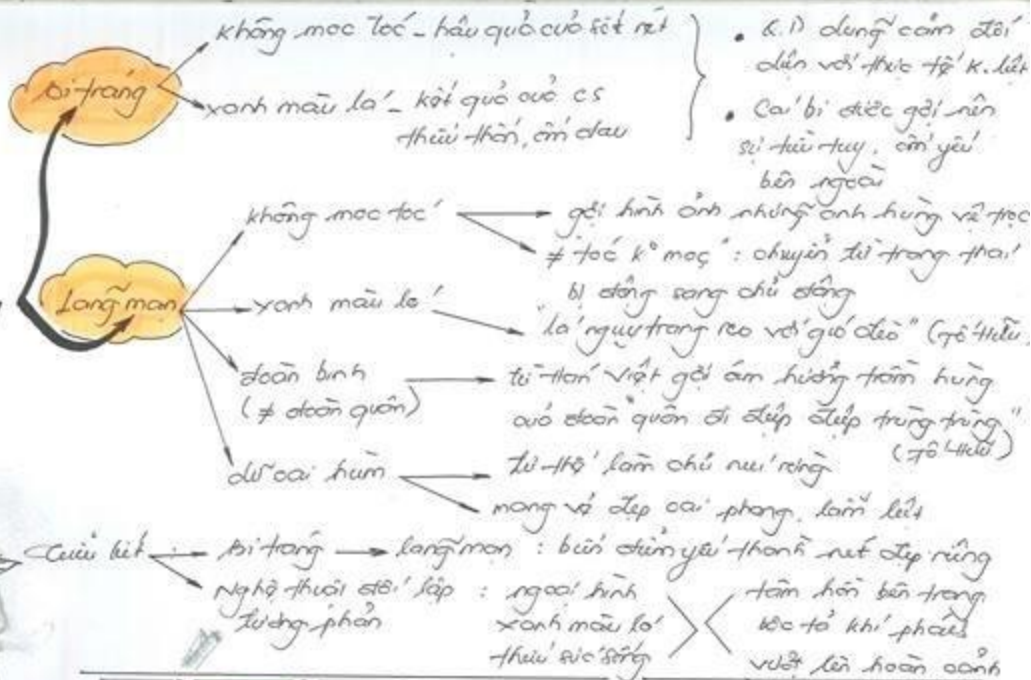
“...Tây Tiến- sự thăng hoa của một tâm hồn lãng mạn (Đình Minh Hằng)...”.

NHẬN ĐỊNH - LÝ LUẬN VĂN HỌC

Về nội dung tác phẩm

“... Tây Tiến là sự tiếp tục của một dòng thơ lãng mạn nhưng đã được tác giả thổi vào hồn thơ rất trẻ, rất mới, khác hẳn những tiếng thơ bi lụy nào nùng. Cũng khơi nguồn cảm hứng từ một thời gian khổ và oanh liệt của lịch sử đất nước nhưng Tây Tiến đã được thể hiện một cách đặc sắc qua ngòi bút Quang Dũng, với một tâm trạng cụ thể- nỗi nhớ đồng đội trong đoàn quân Tây Tiến. Chính niềm thương nhớ da diết và lòng tự hào chân thành của tác giả về những người đồng đội của mình đã khiến người đọc của nhiều thế hệ rung cảm sâu xa và đó cũng chính là âm hưởng chủ đạo của bài thơ này...” . (Vũ Thu Hương, in trong *Vẻ đẹp văn học cách mạng*).

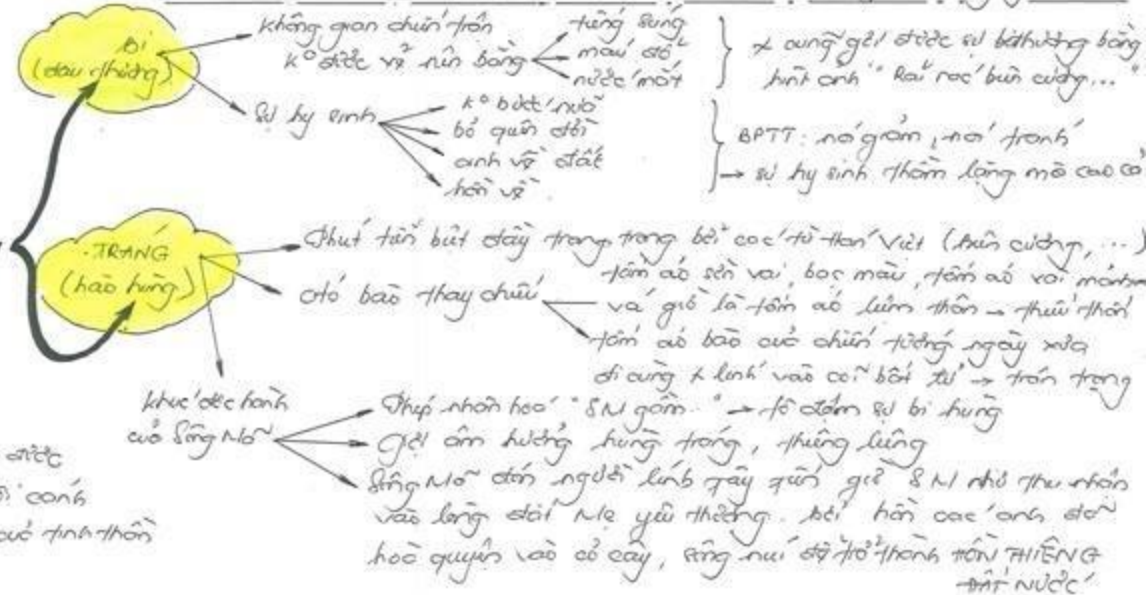
Về đẹp kiều hùng

Về đẹp lãng mạn

Về đẹp bi tráng

⇒ Cái "bi" thường được nâng đỡ bằng đôi "cánh" của lí tưởng, của tinh thần lãng mạn

TÁC GIẢ QUANG DŨNG → Người nghệ sĩ đa tài: làm thơ, vẽ tranh, soạn nhạc
 → Văn thơ: phóng khoáng, hồn hậu, lãng mạn, tài hoa

TÁC PHẨM THÝ TIÊN → Đoàn quân Tây Tiến → Thành lập 1947.
 Nhiệm vụ: bảo vệ biên giới Việt Lào
 → Chính phần chủ yếu là thanh niên, sinh viên Hà Nội
 → Hoàn cảnh sáng tác → Khi rời xa đơn vị cũ, tại Thủ Lưu Thanh, vì nhớ đơn vị cũ, & nỗi sáng tác bài thơ này.

**Hùng vĩ
hoang sơ**

**ĐỊA HÌNH
HIỆN TRƯ**

→ Gai lầy → khu vực khuỷu
 → Thảm thảm heo hút } giàu các gợi hình, gợi cảm
 → Thành đèo → dốc lên...
 → Chập chồi → cao chót vót
 → sâu thẳm thẳm
 → phối hợp nhiều thanh trắc trong cùng 1 câu thơ
 → dẫn tới sự trúc trắc hiểm nguy
 → mong thời thế nhẹ nhàng trên đường hành quân

**KHÍ-HẬU
KHẮC NGHIỆT**

→ Sương lấp → Sài Khac → bao trùm biển chân người lính
 → Hoa vãi → Mường Lát → cái lạnh buốt tử-tạng hội thơ?

**KHUNG CẢNH
HOANG SƠ**

→ Thêi gian → chiều chiều
 → đêm đêm
 → Không gian và âm thanh ghê rợn
 → thêi gian thêi → phép nhân hóa
 → thiên nhiên hoang sơ
 → cấp trôi người → phép nhân hóa
 → hiểm nguy rình rập

**CẢ NHÌN
LÃNG MẠN**

→ Hoa vãi trong đêm thêi → ánh sáng ngời được trong đêm
 → đêm thêi → đêm thêi trong sương dày được ví như "hoa khói"

→ Nhà ai Dha Luông → câu thơ toàn thanh bằng
 → mưa xo khơi → phối thanh với các từ "cây
 → chũm lẳng mạn → "củi đi; nhớ "chêi vôi"
 → qua "chống đường hành quân" → âm điệu "mơ", gợi cảm giác
 → thanh thản, nhẹ nhàng

**CẢ NHÌN
TÌNH NGHĨA
DỊ DÒM**

→ Súng người thêi (nhân hóa) → miêu tả đồ cao
 → sự ngạo nghễ, tinh nghịch ngay cả khi hành quân gian khổ nhất → lãng mạn
 → Cấp trôi người (nhân hóa) → những hiểm nguy thường nhật được xem như là thú "thoải"

**ĐÀN CHÌNH
TRONG KHÔNG GIAN
SÔNG NƯỚC HỮU TÌNH**

→ không gian chiều sông hòa cùng cảnh sắc "bồ lau"
 → hình ảnh tả thực: cảnh cấp những hoang vắng
 → tình cảm "hồn lau": khơi gợi kỉ ức sâu thẳm
 → vào một thế giới "bồ lau" tâm hồn nghệ sĩ
 → hình ảnh con người trên dốc mênh
 → hình ảnh tả thực: vẽ "đồng bào tây-bác"
 → không gian âm áp khi có bóng dáng con người, vừa "mơ màng", vừa "gần gũi"
 → hình ảnh thi vị "tiêu đang đùa trên dòng nước lưu"
 → làm mềm "bức tranh" thiên nhiên hùng vĩ
 → ảnh lãng mạn "thơ mộng + chút bi" vì

**Thơ mộng
trữ tình**